

# SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1999

Julkaistu Helsingissä 15 päivänä heinäkuuta 1999

N:o 793—796

## SISÄLLYS

| N:o |                                                                                                                                               | Sivu |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 793 | Valtioneuvoston päätös henkilönostoista nosturilla ja haarukkatrukilla .....                                                                  | 1789 |
| 794 | Valtiovarainministeriön päätös Suomen EU-puheenjohtajuuden johdosta lyötävistä juhlarahoista annetun päätöksen 3 ja 4 §:n muuttamisesta ..... | 1794 |
| 795 | Maa- ja metsätalousministeriön ilmoitus eräistä ministeriön päätöksistä .....                                                                 | 1795 |
| 796 | Verohallituksen päätös yleisestä tiedonantovelvollisuudesta annetun päätöksen muuttamisesta .                                                 | 1796 |

## N:o 793

### Valtioneuvoston päätös henkilönostoista nosturilla ja haarukkatrukilla

Annettu Helsingissä 8 päivänä heinäkuuta 1999

Valtioneuvosto on sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä päättänyt 28 päivänä kesäkuuta 1958 annetun työturvallisuuslain (299/1958) 47 §:n nojalla, sellaisena kuin se on laissa 144/1993:

#### 1 §

##### *Tarkoitus*

Tässä päätöksessä asetetaan turvallisuusvaatimukset suoritettaessa työssä käytettävien koneiden ja muiden työvälineiden hankinnasta, turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta annetun valtioneuvoston päätöksen (856/1998), jäljempänä työvälineiden käyttöpäätös, 45 §:ssä sekä rakennustyön turvallisuudesta annetun valtioneuvoston päätöksen (629/1994) 32 §:ssä tarkoitettuja henkilönostoja tavaroiden nostamiseen suunnitellulla ja valmistetulla nostolaitteella.

#### 2 §

##### *Soveltaminen*

Tätä päätöstä sovelletaan nostettaessa henkilöitä tavaroiden nostamiseen suunnitellulla ja valmistetulla nosturilla ja haarukkatrukilla työssä, johon sovelletaan työturvallisuuslakia (299/1958).

Henkilöiden nostamisesta alusten lastauk-

sessä ja purkamisessa on kuitenkin noudatettava, mitä siitä erikseen säädetään.

#### 3 §

##### *Määritelmiä*

Tässä päätöksessä tarkoitetaan:

*Nosturilla* työvälineiden käyttöpäätöksen 43 §:n 1—4 momentissa tarkoitettua nosturia, torni-, kuormaus- ja ajoneuvonosturia.

*Haarukkatrukilla* oman voimakoneensa avulla liikkuvaa nosto- ja siirtolaitetta, jossa on nostohaarukka kuormien nostamista, laskemista ja siirtämistä varten.

*Nostolaitteella* nosturia ja haarukkatrukkia.

#### 4 §

##### *Henkilöiden nostamisen periaatteet*

Henkilöiden nostaminen on sallittua vain tähän tarkoitukseen valmistetulla nostolaitteella. Tavaroiden nostamiseen suunniteltua ja valmistettua nostolaitetta voidaan kuitenkin käyttää henkilönostoihin, jos henkilönos-

Neuvoston direktiivi 95/63/EY; EYVL N:o L 335, 30.12.1995, s. 28

tolaitteen tai muun työmenetelmän käyttö ei ole tarkoituksenmukaista tai turvallista. Henkilönostotyön turvallisuus on tällöin varmistettava noudattaen tämän päätöksen säännöksiä.

## 5 §

### *Henkilönostokori ja nostolaite*

Henkilönostoissa on käytettävä tarkoitukseen valmistettua henkilönostokoria ja vakuudeltaan ja nostokyvyltään riittävää nostolaitetta. Nosturin suurimman sallitun kuorman on oltava vähintään kaksinkertainen henkilönostoissa syntyvään kuormitukseen nähden. Haarukkatrukin nostokyvyn tulee olla vähintään viisinkertainen henkilönostoissa syntyvään kuormitukseen nähden.

Kuormausnosturia käytettäessä henkilönostokori on kiinnitettävä nosturin nostopuomiin.

Henkilönostoissa henkilönostokorin liikkeiden tulee olla mahdollisimman tasaisia ja nosturin nosto- ja laskuliikkeen nopeuden enintään noin 0,5 m/s ja haarukkatrukin enintään noin 0,3 m/s.

## 6 §

### *Nosturin nostoköyden varmistus*

Yksinomaan nosturin nostoköyden varassa olevan henkilönostokorin kannatus on varmistettava nosturissa taikka henkilönostokorissa olevalla erillisellä nostokoneistolla tai turvalaitteella, joka estää henkilönostokorin putoamisen, jos nostoköysi katkeaa tai sen kannatusjärjestelmä pettää.

Henkilönostoja saadaan kuitenkin 1 momentin estämättä suorittaa, jos nosturin koukkupesän huomattavan suuri paino tai muu nosturin rakenteeseen liittyvä erityinen syy estää säännöksen soveltamisen. Henkilönoston edellytyksenä on tällöin, että nosturin nosto- ja köysikoneisto on luotettavasti arvioitu ja arviointi osoittaa, että henkilönostokorin putoamisvaaraa ei ole.

## 7 §

### *Hydrauliikan varmistus*

Hydraulisen nosturin kuormaa kantavissa sylintereissä tulee olla esiohjattu vastaventtiili (hydraulilukko) tai muu laite, joka hyd-

raulijärjestelmän paineletkun tai -putken rikkoontuessa estää puomin hallitsemattoman liikkeen ja puomiston vaaraa aiheuttavan laskeutumisen.

Haarukkatrukissa on oltava turvalaite, joka estää henkilönostokorin putoamisen tai rajoittaa korin laskeutumisnopeuden riittävän pieneksi trukin hydrauliikassa tapahtuvan häiriön tai vikaantumisen varalta.

## 8 §

### *Hätäpysäytin*

Nosturin nostopuomiin kiinnitettävässä henkilönostokorissa tulee olla hätäpysäytin.

Haarukkatrukin henkilönostokorissa tulee olla hätäpysäytin, jos nostokorkeus henkilönostossa ylittää kuusi metriä.

## 9 §

### *Henkilönostoihin osallistuvat henkilöt*

Nostolaitteen kuljettajan tulee olla täysi-ikäinen ja hänellä tulee olla vähintään vuoden kokemus kyseessä olevan tai vastaavan tyyppisen laitteen kuljettajana.

Nosturin kuljettajalla tulee olla työvälineiden käyttö päätöksen 59 §:ssä tarkoitettu pätevyys.

Henkilönostokorissa saa nostaa ainoastaan täysi-ikäistä henkilöä, jolla ei ole sellaista sairautta tai vammaa, joka saattaa vaarantaa työn turvallista suorittamista.

## 10 §

### *Nostotyön valvoja*

Työnantajalla tulee olla henkilönostotyössä työtä johtava nostotyön valvoja. Milloin nostotyöhön osallistuu kaksi tai useampia työnantajia, heidän tulee sopia heitä yhteisesti edustavasta nostotyön valvojasta.

Nostotyön valvojalla tulee olla tehtävän edellyttämä riittävä tekninen asiantuntemus ja perehtyneisyys nostolaitteen käyttöön henkilönostoissa. Nostotyön valvojan tulee olla täysi-ikäinen.

## 11 §

### *Nostotyön suunnittelu*

Työnantajan on suunniteltava työ siten,

ettei siitä aiheudu vaaraa henkilönostokorissa työskenteleville eikä muille työpaikalla oleville henkilöille.

Henkilönostotyötä koskevassa suunnitelmassa on otettava huomioon henkilönostoon käytettävän nostolaitteen ominaisuudet ja sijoituspaikat, mahdollisuus henkilönostokorista tapahtuvaan hätäpoistumiseen, hukkumis- ja palonvaara, kaivantojen, liikenneväylien ja sähköjohtojen läheisyys sekä muut seikat, joilla saattaa olla merkitystä työn turvalliselle suorittamiselle.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuna suunnitelmana tai sen osana voidaan käyttää yleiseen muotoon laadittua ohjetta tarvittaessa työpaikkakohtaisilla lisäohjeilla täydennettynä. Nostotyön valvojan on huolehdittava siitä, että työhön osallistuville henkilöille selvitetään työn kulku ja työhön liittyvät vaarat sekä suunnitelmaan mahdollisesti tehdyt muutokset.

## 12 §

### *Nostotyön yleiset edellytykset henkilönostoissa*

Henkilönostotyössä on noudatettava seuraavaa:

1) henkilönosto on sallittu vain näkyvyyden ollessa hyvä ja nostotilanteen sellainen, ettei sääolosuhteista aiheudu vaaraa työn turvalliselle suorittamiselle;

2) jos nostolaitteen kuljettajan ja henkilönostokorissa työskentelevien henkilöiden välinen etäisyys haittaa merkkien ymmärrettävyyttä tai jos heidän välillään ei ole näköyhteyttä, yhteydenpito on varmistettava käyttämällä radiopuhelinta tai vastaavaa menetelmää; on varmistettava, että nostolaitteen kuljettaja ja henkilönostokorissa työskentelevät henkilöt ovat tietoisia käytettävästä merkinantojärjestelmästä;

3) henkilönostokoria ei saa käyttää tavarannostoon eikä nostolaitteella henkilönoston aikana saa nostaa muuta kuormaa; henkilönostokorissa saa kuitenkin kuljettaa henkilön työssään tarvitsemat työkalut ja tarvikkeet, jos henkilönostokorin suurinta sallittua kuormaa ei ylitetä eikä korin vakavuutta vaaranneta; henkilönostokorissa ei saa nostaa sellaisia korin reunojen yli ulottuvia esineitä, jotka saattavat aiheuttaa tapaturman vaaraa;

4) henkilönostokorin siirtelyä työntekijöiden yläpuolella tulee välttää; putoavien esineiden aiheuttaman vaaran poistamiseksi on

henkilönostokorin alapuolinen alue tarvittaessa aidattava tai pääsy vaaralliselle alueelle estettävä muulla riittävän tehokkaalla tavalla;

5) nostolaitteen kuljettajan on jatkuvasti seurattava henkilönostokorin liikkeitä eikä hän saa poistua ohjaamosta tai nostolaitteen hallintalaitteiden välittömästä läheisyydestä henkilönostotyön aikana;

6) nostolaitteen tukijalkojen on oltava tukiasennossa tukevalla alustalla;

7) nostotyön valvojan on tarvittaessa oltava työpaikalla henkilönostotyötä tehtäessä.

Henkilöiden nostaminen haarukkatrukilla edellyttää lisäksi, että nosto suoritetaan betoni-, asfaltti- tai muulla riittävän tasaisella ja kantavalla alustalla. Nostettaessa henkilöitä haarukkatrukilla maapohjan päällä työnantajan on varmistettava, että alusta on riittävän kantava ja että trukin kaatumisvaaraa ei ole.

Henkilönostokorissa työskentelevän työntekijän käyttöön tarvittaessa annettavasta putoamissuojaimesta ja sen käytöstä säädetään henkilönsuojainten valinnasta ja käytöstä työssä annetussa valtioneuvoston päätöksessä (1407/1993).

## 13 §

### *Henkilönostokorin käyttöönotto- ja määräaikaistarkastus*

Henkilönostokorille on tehtävä ennen ensimmäistä käyttöönottoa ja ennen turvallisuuden kannalta merkittävän korjaus- ja muutostyön jälkeistä käyttöönottoa asianmukainen käyttöönottotarkastus ja sen jälkeen määräaikaistarkastus yhden vuoden väliajoin tai käytön rasittavuudesta riippuen useammin.

Henkilönostokorin käyttöönottotarkastus on uusittava, jos kori on ollut käyttämättömänä yli kolme kuukautta, vaurioitunut tai ollut muuten erityisen rasituksen alaisena.

## 14 §

### *Haarukkatrukin käyttöönottotarkastus*

Henkilönostoon käytettävälle haarukkatrukille on tehtävä asianmukainen käyttöönottotarkastus ennen kuin sitä aletaan käyttää henkilönostoihin, jollei tällaista tarkastusta ole tehty edeltävien 12 kuukauden aikana.

Käyttöönottotarkastus on tehtävä myös ennen turvallisuuden kannalta merkittävän korjaus- ja muutostyön jälkeistä käyttöönottoa.

## 15 §

*Tarkastuksen suorittaminen*

Edellä 13 ja 14 §:ssä tarkoitetut tarkastukset saa suorittaa henkilö, jolla on työvälineiden käyttö päätöksen 79 §:ssä säädetty pätevyys. Tarkastuksista on pidettävä pöytäkirjaa ja pöytäkirjaa on säilytettävä siten kuin mainitun päätöksen 80 §:ssä säädetään.

## 16 §

*Nosturin käyttöönotto- ja määräaikaistarkastus*

Nosturille on tehtävä ennen ensimmäistä henkilönostoa ja ennen turvallisuuden kannalta merkittävän korjaus- ja muutostyön jälkeistä käyttöönottoa asianmukainen käyttöönottotarkastus. Henkilönostoon käytettävälle nosturille on sen jälkeen tehtävä määräaikaistarkastukset vähintään yhden vuoden välein.

Käyttöönotto- ja määräaikaistarkastukset on tehtävä sen mukaan kuin työvälineiden käyttö päätöksen 61—72 §:ssä säädetään. Henkilönoston edellyttämät tarkastukset tehdään siltä osin kuin niitä ei ole sisältynyt edelliseen säännönmukaiseen tarkastukseen.

## 17 §

*Turvallisuuden seuranta*

Työnantajan on laatimansa suunnitelman mukaisesti huolehdittava siitä, että vähintään kahden viikon välein varmistetaan, että käytössä oleva henkilönostokori ja sen kannatuslaitteet ovat luotettavassa kunnossa. Suunnitelman toteutuminen on varmistettava sopivalla tavalla.

Nostotyön valvojan on varmistettava, että nostolaitteet ja henkilönostokori on tarkastettu asianmukaisesti. Valvojan on lisäksi varmistettava, että työ voidaan tehdä suunnitellulla tavalla.

Havaitut viat ja puutteellisuudet on kirjattava sopivalla tavalla. Turvallisuuteen vaikuttavat viat ja puutteellisuudet on poistetta-

va ennen nostotyön aloittamista tai jatkamista.

Rakennustyön työmaatarkastuksista säädetään erikseen.

## 18 §

*Työntekijöiden osallistuminen*

Henkilönostotyöhön osallistuvien työntekijöiden keskuudestaan valitsema edustajalle on varattava tilaisuus osallistua 17 §:ssä tarkoitettuun seurantaan.

Nostolaitteen pääasiallisen käyttäjän osallistumisesta tarkastukseen on sovellettava, mitä työvälineiden käyttö päätöksen 8 §:ssä säädetään.

## 19 §

*Nostolaitteen kuljettajan velvollisuudet*

Nostolaitteen kuljettajan on päivittäin ennen henkilönostotyön aloittamista varmistauduttava henkilönostokorin kiinnityksestä sekä toiminta- ja käyttökokein nostolaitteen, sen jarrujen ja turvalaitteiden toimintakunnosta.

## 20 §

*Ilmoitusvelvollisuus*

Henkilönostotyössä sattuneesta nostolaitteesta, henkilönostokorista, sen kannatuslaitteista tai turvalaitetta kohdanneesta nostotyön turvallisuuden kannalta merkittävästä aineellisesta vauriosta on viipymättä ilmoitettava asianomaisen työsuojelupiirin työsuojelutoimistolle.

## 21 §

*Poikkeuksien myöntäminen*

Asianomaisella työsuojeluviranomaisella on nostolaitteen ja henkilönostokorin rakennetta koskevia vaatimuksia lukuun ottamatta oikeus erityisistä syistä yksittäistapauksessa hakemuksesta myöntää poikkeuksia tämän päätöksen säännöksistä edellyttäen, että työntekijöiden turvallisuus on muilla toimenpiteillä varmistettu.

## 22 §

*Tarkemmat säännökset*

Tarvittaessa tarkempia säännöksiä tämän päätöksen täytäntöönpanosta antaa työsuojelusta ja sen valvonnasta vastaava ministeriö.

## 23 §

*Voimaantulo*

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1999.

Helsingissä 8 päivänä heinäkuuta 1999

Peruspalveluministeri *Eva Biaudet*

Tällä päätöksellä kumotaan henkilönostoista nosturilla 24 päivänä huhtikuuta 1986 annettu valtioneuvoston päätös (325/1986) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Työssä käytettävien koneiden ja muiden työvälineiden hankinnasta, turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta annetun valtioneuvoston päätöksen 45 § tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1999.

Neuvotteleva virkamies Pertti Siiki

N:o 794

**Valtiovarainministeriön päätös****Suomen EU-puheenjohtajuuden johdosta lyötävistä juhlarahoista annetun päätöksen 3 ja 4 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 7 päivänä heinäkuuta 1999

Valtiovarainministeriö on  
*muuttanut* Suomen EU-puheenjohtajuuden johdosta lyötävistä juhlarahoista 26 päivänä toukokuuta 1999 annetun valtiovarainministeriön päätöksen (705/1999) 3 §:n ja 4 §:n 1 momentin seuraavasti:

3 §  
 Käyttörahasarjaan tulevan erikoisrahan paino on  $8,8 \pm 0,30$  grammaa ja keräilyrahan paino  $13,2$  grammaa. Rahojen halkaisija on  $27,25 \pm 0,05$  millimetriä.

kulutusreunat. Kuvat ja kirjoitukset laakapinoilla on sijoitettu siten, että rahoja kirjan lehden tavoin käännettäessä kumpikin puoli on oikein päin.

4 §  
 Molempien rahojen muotoilu on sama. Rahat ovat ympyrän muotoisia ja niissä on

Tämä päätös tulee voimaan 15 päivänä heinäkuuta 1999.

Helsingissä 7 päivänä heinäkuuta 1999

Valtiovarainministeri *Sauli Niinistö*

Budjettineuvos Raine Vairimaa

N:o 795

**Maa- ja metsätalousministeriön ilmoitus  
eräistä ministeriön päätöksistä**

Annettu Helsingissä 9 päivänä heinäkuuta 1999

Maa- ja metsätalousministeriö ilmoittaa Suomen säädöskokoelmasta 17 päivänä lokakuuta 1980 annetun asetuksen (696/1980) 2 b §:n nojalla, sellaisena kuin se on 22 päivänä joulukuuta 1993 annetussa asetuksessa (1364/1993):

Maa- ja metsätalousministeriö on antanut seuraavan päätöksen:

| Päätöksen nimi                          | n:o            | antopäivä | voimaantulopäivä |
|-----------------------------------------|----------------|-----------|------------------|
| MMMp hevosten tuonti Etelä-Afrikasta .. | 14/TUONTI/1999 | 6.7.1999  | 15.7.1999        |

Edellä mainittu päätös on julkaistu maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintä- ja elintarvikeosaston määräyskokoelmassa. Päätös on saatavissa maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintä- ja elintarvikeosastosta, osoite Kluuvikatu 4 A, 00100 Helsinki, puhelin (09)1601.

Helsingissä 9 päivänä heinäkuuta 1999

Osastopäällikkö *Jaana Husu-Kallio*

Hallitussihteeri Maija Salo

N:o 796

**Verohallituksen päätös**  
**yleisestä tiedonantovelvollisuudesta annetun päätöksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 2 päivänä heinäkuuta 1999

Verohallitus on muuttanut yleisestä tiedonantovelvollisuudesta 15 päivänä tammikuuta 1999 antamansa päätöksen (21/1999) 26 §:n 1 ja 5 momentin:

6 luku

**Muut määräykset**

26 §

*Ilmoitusmenettely*

Edellä 2—3 §:ssä, 4—9 §:ssä, 10 §:n 1 ja 2 momentissa, 11—13 §:ssä, 15 §:ssä, 17—18 §:ssä, 21 §:n 1 momentissa ja 23—25 §:ssä tarkoitetut tiedot on annettava vuosittain tammikuun loppuun mennessä edelliseltä kalenterivuodelta. Tuloverolain 74 §:ssä tarkoitettua merityötuloa koskevat tiedot on kuitenkin annettava edelliseltä kalenterivuodelta helmikuun loppuun mennessä. Myös edellä 14 §:ssä ja 21 §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot on annettava vuosittain edelliseltä kalenterivuodelta helmikuun loppuun mennessä.

Edellä 20 §:ssä ja 22 §:ssä tarkoitetut tiedot on annettava edelliseltä kalenterivuodelta maaliskuun 15 päivään mennessä.

7 luku

**Voimaantulo**

27 §

*Voimaantulo*

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1999.

Päätöstä sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1999 annettaviin tietoihin.

Helsingissä 2 päivänä heinäkuuta 1999

Pääjohtajan estyneenä ollessa

Ylijohtaja *Mirjami Laitinen*

Ylitarkastaja Riitta Roos